

Temat: Polskie osiągnięcia.

Cel lekcji: dowiesz się o osiągnięciach odrodzonej Polski.

NaCoBeZu:

- podajesz przyczyny budowy portu i miasta Gdyni
- wymieniasz zasługi Eugeniusza Kwiatkowskiego dla rozwoju polskiej gospodarki

Dzisiejszą lekcję zaczniemy od przyjrzenia się mapie na str. 139.

To mapa II Rzeczypospolitej.

Zwróćcie uwagę, że obszar odrodzonej Polski nie pokrywał się z jej zasięgiem sprzed rozbiorów (możecie porównać mapę z mapą ze str.107). Nowe państwo powstałe po rozbiorach nazywano - II Rzeczypospolita (dlatego II, bo I Rzeczypospolitą nazywano państwo przedrozbiorowe, które upadło w 1795r.)

Proszę zwrócić szczególną uwagę na teren Wielkopolski. Wielkopolska była w czasach II RP najbardziej wysuniętym regionem na zachód!

Ciekawostka! Gdybyście w tamtym okresie rozpędzili się rowerem i pojechali z Jutrosina za wieś Zmysłowo, to za kilkanaście minut bylibyście przy granicy z państwem niemieckim.

Popatrzcie na wschód Polski- znajdują się w jej granicach miasta, których na próżno dziś szukać na mapie współczesnej Polski: Wilno, Grodno, Lwów.

Popatrzcie na północ. Zobaczcie jak wąski dostęp do morza mieli nasi przodkowie w odrodzonym państwie. Było to niecałe 150 km morskiego wybrzeża (dziś mamy ponad 700km linii brzegowej)

Odzyskanie dostępu do morza po 123 latach niewoli było bardzo ważne dla Polski. Było tak ważne, że w dniu 10 lutego 1920r. miały miejsce zaślubiny Polski z morzem! (w podręczniku na str. 135 macie reprodukcję przepięknego obrazu przedstawiającego tę scenę... pierścienia do dziś nikt nie odnalazł!)

W VII klasie dowiedziecie się dokładnie w jaki sposób Polska tworzyła swoje granice.

Po odzyskaniu niepodległości i utworzeniu granic Polacy stanęli przed niezwykle trudnym zadaniem. Nie było ani polskiej armii, ani urzędów. Na terenach poszczególnych zaborów obowiązywały inne prawa, waluty(pieniądze) czy jednostki miar i wag. Ponadto w okresie I wojny światowej (1914-1918) zostało zniszczonych wiele miast i wsi, fabryk, torów kolejowych czy mostów. Widoczne były też różnice w zamożności mieszkańców poszczególnych ziem. Najlepiej rozwinięte i najmniej zrujnowane były tereny dawnego zaboru pruskiego (czyli tereny na których dziś mieszkamy), najbiedniejsze zaś-wschodnie obszary kraju. Większość Polaków mieszkała i pracowała na wsi. Wielu z nich cierpiało z powodu strasznej biedy. Władze odrodzonej Polski zaczęły podejmować wysiłki aby to zmienić.

Jednym z największych problemów odrodzonego państwa był brak dużego portu nad Bałtykiem. Co prawda port istniał w Wolnym Mieście Gdańsku (to znaczy, że Gdańsk po 1918r. formalnie nie należał do żadnego państwa; zamieszkiwali go Polacy i Niemcy), ale rządzący portem Niemcy utrudniali korzystanie z portu Polakom. Polska potrzebowała swojego portu po to aby mieć „okno na świat”, aby rozwijał się handel a przede wszystkim aby można było wysłać w świat (eksportować) polski węgiel, który w tamtym okresie nazywany był „czarnym złotem”...

Dlatego władze podjęły decyzję o budowie własnego portu. Wybór padł na niewielką wioskę rybacką- Gdynię (lokalizacji sprzyjały dogodne prądy

morskie). W ciągu zaledwie kilku lat owa malutka wioseczka przekształciła się w nowoczesne, liczące prawie 130 tysięcy mieszkańców miasto. Ogromne zasługi miał w tym przedsięwzięciu **Eugeniusz Kwiatkowski** (na str. 136 znajduje się jego biogram, spójrzcie tam proszę). To dzięki niemu prace nad budową portu i miasta przyspieszyły. Oprócz nowoczesnego portu wybudowano też stocznię (produkcja statków), pojawiły się całe dzielnice mieszkaniowe, a w nich sklepy, banki, szkoły.

Gdynia (nazywana często „*miastem z morza*”) była dumą całej Polski (podręcznik str.137- oglądamy zdjęcia, zwróćcie uwagę, że biurowiec z neonem Cafe Dancing przypomina kadłub statku)

Port w Gdyni pod względem ilości przeładowywanych towarów szybko prześcignął port w Gdańsku!

Aby połączyć Gdynię z Górnym Śląskiem, gdzie wydobywano węgiel, zbudowano specjalną linię kolejową – tak zwaną **magistralę węglową**. Była to linia kolejowa służąca do przewozu towarów- nie była przeznaczona do przewozu pasażerów.

Zasługą **Eugeniusza Kwiatkowskiego** był nie tylko rozkwit Gdyni. Jako **minister przemysłu i handlu** opracował dalekosiężne plany rozwoju gospodarczego kraju. Chciał unowocześnić Polskę i uczynić z niej kraj przemysłowy. Dzięki jego staraniom w środkowej Polsce- na Kielecczyźnie, Lubelszczyźnie i Rzeszowszczyźnie- wybudowano **Centralny Okręg Przemysłowy (COP)**. Na terenie COP-u powstały nowoczesne elektrownie, huty oraz zakłady produkujące przede wszystkim na potrzeby wojska (tzw. przemysł zbrojeniowy). Oprócz karabinów i pistoletów wytwarzano tam również motocykle i samoloty.

...Niestety, wybuch II wojny światowej w 1939r. sprawił, że wielu przedsięwzięć gospodarczych rozpoczętych w niepodległej Polsce nie udało się ukończyć. Niezrealizowane pozostały również liczne plany ministra Kwiatkowskiego...

Na podsumowanie lekcji proszę obejrzyjcie krótki film

<https://www.youtube.com/watch?v=K7iEvK4IoUE>

notatka do zeszytu

Temat: Polskie osiągnięcia.

- 1. II Rzeczpospolita**- to nazwa państwa polskiego w latach 1918-1945. I Rzeczpospolitą nazywamy państwo polskie sprzed zaborów.
- 2. Eugeniusz Kwiatkowski** był wybitnym naukowcem i politykiem. Jako minister przemysłu i handlu szczególnie zasłużył się dla Polski:
 - był współtwórcą portu i miasta **Gdynia**
 - był współtwórcą **Centralnego Okręgu Przemysłowego (COP)**
- 3. Magistrala węglowa**- była to specjalna linia kolejowa łącząca Górny Śląsk z Gdynią.

Zadanie domowe

Korzystając z mapy na str. 139 odpowiedz pisemnie na pytania:

Jaki przemysł powstał na terenie COP-u?

Jakie bogactwa naturalne tam wydobywano?

Wskaż miasta, które łączyła magistrala węglowa.

Pozdrawiam

Lidia Kania